

Grant Thornton informerer

Nr. 3/2017



Din samarbeidspartner innen revisjon, regnskap, skatt og rådgivning - et kunnskapshus i vekst.

Høsten nærmer seg og de fleste er kommet i gang etter en velfortjent sommerferie. Arbeidshverdagen har startet og da kan det være greit å huske på at arbeid er viktig for helsen. Det er særlig to ting vi mennesker har grunnleggende behov for på jobb – det å bli sett og det å gjøre nytte for oss. Med disse faktorene på plass, kan arbeid være en viktig kilde til mestring og god helse.

Denne utgaven tar for seg mange interessante temaer og nyheter som det er nyttig å få et innblikk i. Vi bistår gjerne ved spørsmål rundt de omtalte temaene eller andre spørsmål. Det er bare å ta kontakt!

Aksjesparekonto

Personlige skattytere kan opprette en aksjesparekonto. Innskudd på kontoen kan benyttes til å investere i børsnoterte aksjer, børsnoterte egenkapitalbevis og aksjefond. Gevinst ved salg av verdipapirer på kontoen skattlegges ikke i forbindelse med salget, men først når midlene tas ut av kontoen. Dette gjør det enklere og mer fleksibelt for småsparere å investere i aksjer og aksjefond.

Inntektsfradrag for investering i gründerskap

Personlige skatteyttere som investerer direkte eller indirekte i aksjeselskap som er seks år eller yngre og under en viss størrelse får fradrag for opptil 500 000 kroner i årlige investeringer. Det er et vilkår at investor beholder aksjene i minst tre år for å få rett til fradraget.

Neste nummer kommer i desember, så jeg ønsker alle våre kunder og forbindelser en riktig god høst!

Lars Pløen
Partner
Grant Thornton

Grant Thornton Informerer

Grant Thornton informerer

Utgitt i samarbeid med
DnR Kompetanse AS

Kontaktinformasjon Grant Thornton

Grant Thornton Revisjon AS
Jan Møller
Bogstadveien 30
N-0355 Oslo
tlf. 22 20 04 00

e-post: oslo@no.gt.com
www.grantthornton.no

Kontaktinformasjon DnR Kompetanse

DnR Kompetanse AS
Postboks 2914 Solli
N-0230 Oslo
tlf. 23 36 52 00
forlag@revisorforeningen.no

Redaksjon

Redaktør Alf Asklund
tlf. 40 20 43 10
alf.asklund@revisorforeningen.no

Redaksjonsutvalg

Fagsjef skatt Tom Larsen
Rådgiver Børge Busvold
Rådgiver Camilla Brunfelt
Rådgiver Signe Haakanes

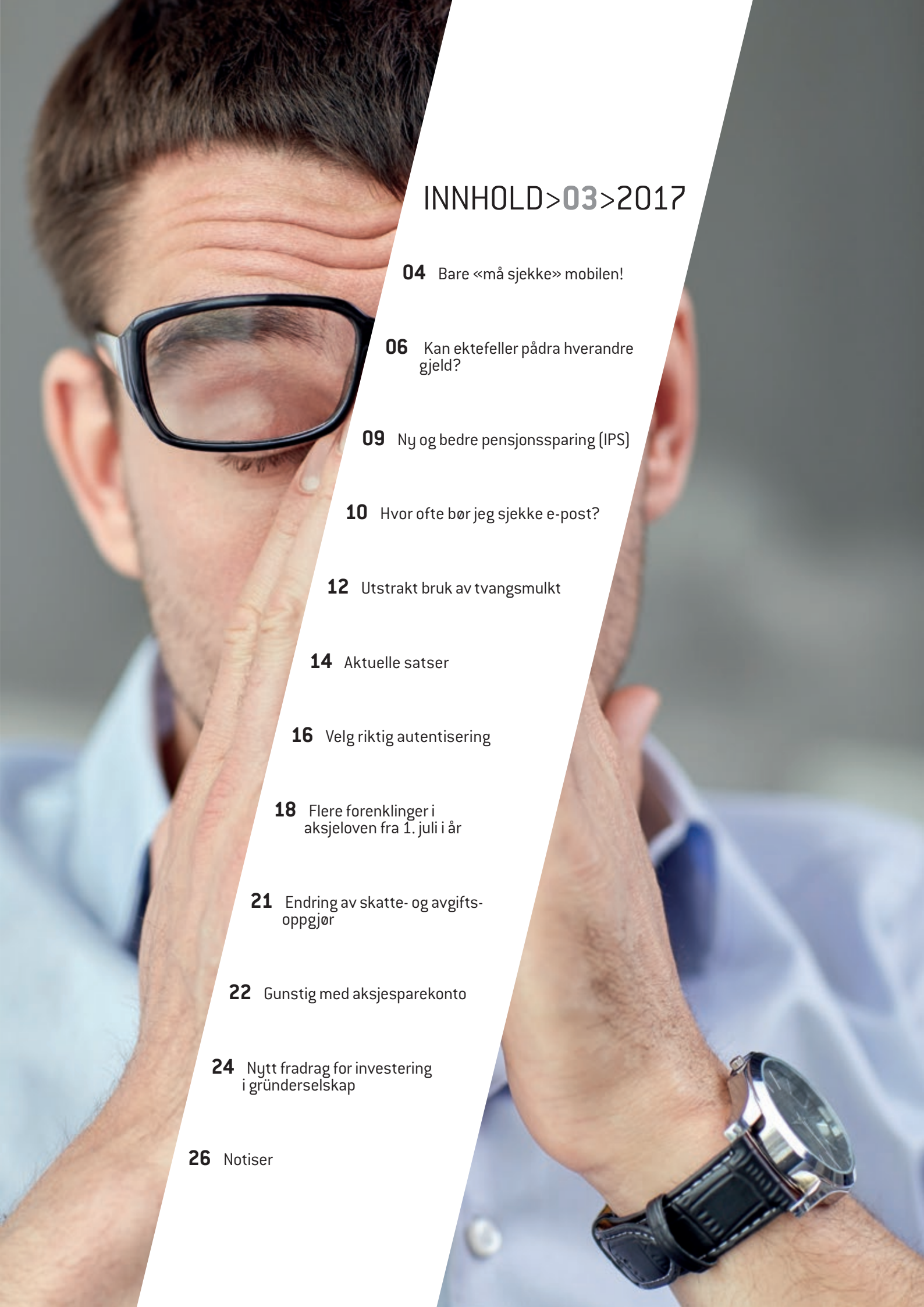
Utgivelsesplan 2017

Nr. 1 - Mandag 6. mars
Nr. 2 - Tirsdag 6. juni
Nr. 3 - Fredag 29. september
Nr. 4 - Fredag 8. desember

Produksjon

07 Gruppen a.s.

www.grantthornton.no



INNHold>03>2017

04 Bare «må sjekke» mobilen!

06 Kan ektefeller pådra hverandre gjeld?

09 Ny og bedre pensjonssparing (IPS)

10 Hvor ofte bør jeg sjekke e-post?

12 Utstrakt bruk av tvangsmulkt

14 Aktuelle satser

16 Velg riktig autentisering

18 Flere forenklinger i aksjeloven fra 1. juli i år

21 Endring av skatte- og avgiftsoppgjør

22 Gunstig med aksjesparekonto

24 Nytt fradrag for investering i gründerselskap

26 Notiser

ENKLE GREP GIR BEDRE SØVN OG GODE RELASJONER

Bare «må sjekke» mobilen!

Har du opplevd at du «bare må» sjekke mobilen – nyheter, mail, Facebook eller noen annet? Avslutter du også kvelden med å være på nett, når du egentlig skulle ha gjort noe helt annet? Det er en veldig dårlig idé om du vil ha overskudd i hverdagen, gode relasjoner og være effektiv.



Helse- og treningsterapeut
Ingun Mjaaland,
Bwell Norge

Hjernen er på høygir

Hjernen skriker etter å logge av duppeditter, men vi lytter ikke til hva kroppen vil ha. Kronisk eksponering for digitale distraksjoner kan fort bli slitsomt. Vårt psykologiske og biokjemiske system kommer i en form for hyperaktiv tilstand som kan gjøre at det:

- er vanskelig å konsentrere seg
- vi blir mindre effektive
- svekker samspill og kommunikasjon med de rundt oss



Kronisk eksponering for digitale distraksjoner kan redusere kvaliteten på nattesøvnen og gjøre oss mindre effektive.

- reduserer kvaliteten på nattesøvnen
- immunforsvaret svekkes og muskelspenninger øker

Forskning viser også at spennende spill, tv-programmer og mobilbruk i tiden før vi skal sove kan gjøre at kroppen gires opp isteden for at kroppen får ro til å komme inn i søvnmodus.

Dårlig søvn og alvorlige helseproblemer

Økt bruk av elektronikk på senga kan føre til dårlig søvn og alvorlige helseproblemer. Det viser undersøkelsen 2011 Sleep in America som er gjort av amerikanske National Sleep Foundation. Forskningen viser at å utsette oss for lys fra elektroniske apparater rett før vi legger oss demper produksjonen av søvnhormonet melatonin, øker oppmerksomheten, forskyver døgnrytmen og gjør det derfor vanskelig for oss å sovne.

Ståle Pallesen, professor i psykologi ved Universitetet i Bergen, var nylig prosjektleder for en norsk studie om forholdet mellom søvn og bruk av interaktiv teknologi. Pallesen sier at resultatene viser at de som bruker PC eller mobil i senga, sovner senere. Funnene er i tråd med de amerikanske studiene.

Svekker konsentrasjonen og kommunikasjon

Har du opplevd at den du snakker med stadig flytter blikket og fokuset ned på mobilen for å sjekke pushvarsler, mail, sosiale medier? Det svekker ikke bare konsentrasjonen til den som retter oppmerksomheten over på noe annet, det kan fort føre til irritasjon og opplevelse av dårlig kommunikasjon. Det gjelder i ulike relasjoner som parforholdet, som forelder, i sosiale lag og ikke minst i jobbsammenheng.

Tre tips til god nattesøvn og gode relasjoner

Det er fullt mulig å endre vaner. Vi kan starte med å være bevisst og gi oss selv mulighet til å reflektere over vår tilgjengelighet, på for eksempel mail, sosiale medier, telefon og det å stimulere hjernen hele tiden.

1. Prioriter søvn og legg bort elektroniske duppeditter ca. 1 time før du skal sove.
2. Lag en plan – for når du skal være fullt og helt til stede for de rundt deg og deg selv.
3. Sett av tid til stillhet – hver dag.

Det kan virke banalt og kanskje det bare er å gjøre noen små justeringer. Dersom du tenker at du vil gjøre endringer, men får det ikke helt til på egenhånd, så oppfordrer jeg deg til å søke inspirasjon og få hjelp.

Et komplett økonomisystem hvor effektiviteten ligger i flyten



*“I de mest ekstreme tilfellene
ligger tidsbesparelsen på over
90 prosent.”*

Jørn Martinussen
daglig leder Myre Redskapssentral

Kan ektefeller pådra hverandre gjeld?

Et av hovedprinsippene i ekteskapsloven er at en ektefelle ikke kan stifte gjeld med virkning for den andre ektefellen. I praksis kan imidlertid en ektefelle måtte bære halvparten av den andres gjeld ved en skilsmisse eller skifte med avdød ektefelles arvinger.



Advokat
Lars Erik Wahlberg,
Partner i Dæhli, Bull & Co
Advokatfirma

At ektefelle ikke kan stifte gjeld med virkning for den andre ektefellen, kan ha stor praktisk betydning i tilfeller der den ene ektefellen har misligholdt særgjeld – gjeld kun tatt opp i sitt eget navn. Dette fordi en kreditor kun kan søke dekning i kreditorektefellens rådighetsdel. Eier for eksempel et ektepar i fellesskap, som sin eneste eiendel, et gjeldsfritt hus verdt fem millioner kroner, utgjør hver av ektefellene sin rådighetsdel 2,5 millioner kroner. Dersom en av ektefellene på egen hånd tar opp gjeld (særgjeld), kan ikke vedkommendes kreditorer ta beslag i mer enn rådighetsdelen på 2,5 millioner kroner.

En vanlig misforståelse er at kreditorene til ektefellen kan ta beslag i deres egne eiendeler. For å forhindre dette oppretter de særreie for å beskytte sine eiendeler mot den annens gjeld. Dette

er altså helt unødvendig. Når det gjelder eventuell skilsmisse, har imidlertid særreie betydning for gjeld som den andre ektefellen måtte ha, som vi ser nærmere på nedenfor.

Et lite unntak

Et lite unntak når det gjelder opptak av gjeld med virkning for den andre ektefellen, er gjeld tatt opp i forbindelse med kostnader knyttet til husholdningen, oppfostring av barna, dekning av dagligdagse nødvendige behov, herunder også kostnader til leie av bolig. Her kan den ene ektefellen pådra den andre ansvar for gjeld til dekning av disse utgiftene. Det ligger i sakens natur at det her normalt er relativt beskjedne beløp vi snakker om.

Særgjeld trekkes fra før deling

Ved et ekteskaps oppløsning, enten dette er ved skilsmisse eller død, kan det oppstå overraskelser når det gjelder ektefellenes gjeld. Reglene er nemlig slik at hver av ektefellenes rådighetsdel som hovedregel skal deles likt med den andre ektefelle først etter at ektefellens særgjeld er trukket fra hans eller hennes rådighetsdel.

I praksis betyr det at den ektefellen som ikke har gjeld, ender opp med å betale halvparten av særgjelden til den andre. Eier ektefellene kun en bolig verdt fem millioner kroner, utgjør hver ektefelles rådighetsdel 2,5 millioner kroner, som i eksemplet over, og har den ene ektefellen i tillegg en særgjeld på to millioner kroner, får vi følgende oppsett (beregningen er forklart på s. 7):

Rådighetsdel

Rådighetsdel, den formue en ektefelle eier ved inngåelsen av ekteskapet eller senere erverver. Hovedregelen er at ektefellene har fri rådighet over sin egen rådighetsdel, se ekteskap (ektefellers formuesforhold). Gjelder også ved registrert partnerskap.

Kilde: Store norske leksikon

Situasjonen før delingen

	Mannen	Kvinnen
Felleseie	2 500 000	2 500 000
Særgjeld	<u>2 000 000</u>	<u>0</u>
Til deling fra hver	500 000	2 500 000

Situasjonen etter delingen

	Mannen	Kvinnen
Eiendeler	3 500 000	1 500 000
Særgjeld	<u>2 000 000</u>	<u>0</u>
Netto verdier	1 500 000	1 500 000

Her skulle man ha trodd at hustruen ville få halvparten av felleseiet, 2,5 millioner kroner, etter likedeling. Hun må imidlertid avgi 1,25 millioner kroner til mannen og mottar kun 250 000 kroner fra ham. Etter dette må hustruen nøye seg med 1,5 millioner kroner. Det er liten trøst for henne at mannen etter å ha dekket sin gjeld på to millioner kroner også sitter igjen med 1,5 millioner kroner.

Dersom ekteskapet opphører ved ektefellens bortgang, vil arvingene nyte samme rettigheter ved gjeldsavleggelsen. Regelen er til beskyttelse for kreditorerne til den ektefellen som har gjeld. Selv om man har lovfestet at ektefellene kun har ansvar for egen gjeld, lider den gjeldsfrie ektefellen likevel et økonomisk tap for den andre ektefellens gjeld.

Tar man sjansen på å inngå ekteskap med en forgjeldet person, bør man derfor sørge for at den kommende ektefellen som er uten gjeld, forbeholder seg som sitt særeie et beløp tilsvarende den andres gjeld.

Gjeld og særeie/skjevdeling

Loven har bestemmelser som kommer den andre ektefelle som ikke har særgjeld til unnsetning i særlige tilfeller. Dersom Bs gjeld er pådratt ved anskaffelse av, eller påkostninger på eiendeler som er særeie eller verdier som kan skjevdeles, må gjelden først belastes verdiene av disse. Deretter kan det overskytende belastes Bs rådighetsdel av felleseiet. Tilsvarende gjelder også gjeld B har pådratt seg ved erverv av rettigheter som kan holdes utenfor deling, f.eks. krav etter offentlig eller private pensjonsordninger, krav etter livsforsikring som ikke har gjenkjøpsverdi som A kan realisere samt andre eiendeler og rettigheter som er av personlig art og som ikke kan overdras. Har en ektefelle brukt av sine fellesiemidler til å øke verdien av sitt eget særeie, kan den andre ektefellen under visse omstendigheter kreve vederlag fra den andre ektefellen. Har den andre ektefellen gjennom familiens underhold, ved arbeid eller på annen måte i vesentlig grad medvirket til å øke den andre ektefellens særeie, kan



Tar man sjansen på å inngå ekteskap med en forgjeldet person, bør man sørge for å forbeholde seg som sitt særeie et beløp tilsvarende den andres gjeld.

denne ektefellen tilkjennes vederlag fra den andre ektefellen. Dette er regler som anvendes etter en skjønnsmessig helhetsvurdering og gir ingen garanti for økonomisk kompensasjon. Vesentlighetskravet i den sistnevnte bestemmelsen innsnevrer adgangen til vederlag ytterligere. For øvrig finnes det i ekteskapsloven regler som skal forhindre at den ene ektefellen kan begrense delingsgrunnlaget utover vanlig gjeld, men disse forutsetter så ekstreme forhold at de sjelden kommer til anvendelse.

Del informasjon – tål eventuelt misbruk

De fleste uttak og betalingstransaksjoner foretas via nettbank og minibank. Svært mange ektefeller og samboere ser ikke noe problem med å dele sine fortrolige opplysninger som PIN-koder, kontonummer, passord og BankID med hverandre. Fødselsnummer klarer ikke ektefeller å skjule for hverandre uansett, da disse blir opplyst for hverandre i mange sammenhenger, f.eks. ved skatteoppgjøret. Med disse opplysningene kan den andre ektefellen misbruke opplysningene og belaste den andres konto for store beløp. Her er det ikke tvil om at ektefellen må bære ansvaret for det

misbruket den andre ektefellen har foretatt seg. Dette må anses som en tålt bruk. Den ene ektefellen må derfor bære ansvaret for den gjelden den andre har pådratt førstnevntes konto.

Rimelige forholdsregler

En person som har avtale om bruk av et betalingsinstrument, f.eks. nettbank eller bankkort, skal bruke denne tilgangen i samsvar med vilkårene for utstedelse og bruk, herunder å ta alle rimelige forholdsregler for å beskytte de personlige sikkerhetsprosedyrene som er knyttet opp til bruken, også overfor ektefelle eller samboer. Dette gjelder typisk:

- PIN-koder,
- kontonummer,
- fødselsnummer,
- personlig passord og
- BankID.

Kunden skal også uten ugrunnet opphold melde fra til sin bank dersom man blir oppmerksom på at bankkortet er mistet eller stjålet eller at kontoen tappes uten samtykke eller medvirkning fra kontohaver.

Manglende samtykke – banken blir ansvarlig

Banken er i utgangspunktet ansvarlig for tap som skyldes utførte betalinger dersom kontohaver ikke har gitt sitt samtykke til belastningen av kontoen. Dersom kunden nekter for å ha gitt sitt samtykke, skal ikke bruken av kort eller nettbank i seg selv anses som tilstrekkelig bevis for at kunden har samtykket til uttaket eller for svikaktig, forsettlig eller grovt uaktsomt ikke å ha fulgt de sikkerhetsprosedyrene som er tilknyttet betalingsinstrumentet, slik som hemmelighold av PIN-koder, personlig passord osv. Det er banken som har bevisbyrden for at betalingsoppdraget eller uttaket fra konto ikke har kontohavers samtykke.

Uaktsomhet

Kunden svarer likevel med en egenandel på inntil 1200 kroner ved bruk av tap eller stjålet bankkort dersom kunden tross sine bestrebelser ikke har klart å beskytte sine personlige

koder og disse har blitt benyttet. Har kunden opptrådt grovt uaktsomt både når det gjelder oppbevaring av sine personlige koder samt unnlatelse av å melde kort stjålet eller tapt, vil et uttak ved bruk av et elektronisk betalingsinstrument medføre at kunden har en egenandel på inntil 12 000 kroner. Dersom kunden svikaktig eller ved sitt samtykke lar noen andre få tilgang til personlige koder og denne foretar uttak, blir kunden fullt ut ansvarlig for tapet.

Problematisk å hemmeligholde

I forhold til ektefeller blir det problematisk å klare å oppfylle alle sikkerhetsprosedyrene som forventes. Som nevnt er fødselsnummeret ikke forsøkt hemmeligholdt fra f.eks. skattemyndighetene. PIN-koden som benyttes med kortet får man tilsendt pr. post og kan lett åpnes av ektefellen. Vi står igjen med den personlige koden som benyttes på nettbank. I et åpent hjem kan man lett «se over skulderen» når ektefellen er inne på nettbank og foretar nettransaksjoner og kan uten for store anstrengelser gjøre seg kjent med den personlige koden. Har ektefellen skrevet denne ned og lagt den på et smart sted i hjemmet, har man liten mulighet til å vinne frem med at denne var betryggende sikret.

Kamouflert kode – ikke godt nok

Vi har eksempler fra rettspraksis på at bankkortet har ligget i en låst koffert på et låst hotellrom der kortkoden var skrevet inn i en syvende sans på en kamouflert måte og oppbevart i samme koffert. Høyesterett fant at kortets innehaver var å bebreide, men Høyesteretts flertall (3) mente at forholdet ikke kunne anses som grovt uaktsomt. Mindretallet på to medlemmer fant at forholdet var grovt uaktsomt. Loven stiller som vilkår når det gjelder hvor langt man skal gå i å forlange at personlige koder osv. skal holdes hemmelig at man skal «ta alle rimelige forholdsregler for å beskytte de personlige sikkerhetsanordningene knyttet til betalingsinstrumentet så snart instrumentet er mottatt.»

Avveiningen av hvorvidt kunden har opptrådt kritikkverdig på en grov uaktsom måte eller med hensikt, må foretas ut fra en helhetsvurdering. Et vanlig eksempel er i de tilfellene kortets innehaver ikke er klar over at kortet er mistet eller stjålet. Forholdet tilsier ikke at dette er uaktsomt uten andre holdepunkter, og vanlig reaksjon vil være en belastning med egenandel inntil 1200 kroner. Har derimot kortinnehaver blitt klar over at kortet er tapt, men avventer å varsle banken i den tro at han vil finne igjen kortet, har han passert en grense, og unnlatelse av å varsle banken vil anses som grovt uaktsomt.

Har kunden oppbevart kortkode sammen med kortet og unnlater å varsle banken, vil dette kunne anses som så graverende at kunden holdes ansvarlig fullt ut. Vi har eksempler på at sønnen i familien har foretatt nettspillbelastninger mens andre familiedlemmer har foretatt transaksjoner på familiens hjemmePC. Når man i slike tilfeller kan finne både kodebrikke, passord og PIN-kode i en bolig, har det formodningen mot seg at kortets innehaver eller kontohaver har tatt alle rimelige forholdsregler for å beskytte de personlige sikkerhetsprosedyrene som er knyttet opp mot bruken av betalingsordningen. I slike tilfeller vil oppbevaringen vanskelig kunne gå klar av at den ikke har vært grovt uaktsom.

Ny og bedre pensjonssparing (IPS)

En ny ordning for skattefavorisert individuell pensjonssparing trer i kraft 1. november 2017. Før den tid må det på plass en forskriftsregulering av ordningen.



Fagsjef skatt
Tom Larsen,
Revisorforeningen

Etter dagens IPS-ordning gis det fradrag i alminnelig inntekt for årlig innskudd på inntil 15 000 kroner. Inntående beløp er unntatt fra formuesskatt og avkastningen er ikke gjenstand for løpende skattlegging. Uttak fra dagens ordning skattlegges som pensjonsinntekt, det vil si med bruttoskatter.

I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i mai ble det vedtatt å erstatte dagens ordning med en ny og mer gunstig skattefavorisert ordning for sparing til pensjon.

Etter den nye ordningen skattlegges uttak kun som alminnelig inntekt og ikke som personinntekt.

Avgrenses til pensjonsspareavtaler

I utkastet til forskrift legges det til grunn at den nye ordningen skal avgrenses til pensjonsspareavtaler. Det blir ikke lenger adgang til å inngå pensjonsforsikringsavtaler med livslang pensjon, men det blir mulig å knytte et forsikringselement til spareavtalene. Dersom kunden dør før den avtalte utbetalingsperioden utløper, vil pensjonskapitalen tilfalle de etterlatte.

Avtaler om individuell sparing til pensjon skal kunne inngås med bank, livsforsikringsforetak, pensjonsforetak, verdipapirforetak eller forvalt-



Etter den nye ordningen skattlegges uttak kun som alminnelig inntekt og ikke som personinntekt.

ningsselskap for verdipapirfond. Den enkelte tilbyderer må legge opp sine produkter slik at de ligger innenfor de konsesjonene som tilbyder har.

Bærer selv all risiko

Departementet foreslår at forskriftsutkastet om individuell sparing til pensjon ikke skal være til hinder for at kunden, som et alternativ til å velge en investeringsportefølje som er satt sammen av pensjonsleverandøren, skal kunne sette sammen sin egen investeringsportefølje og endre sammensetningen underveis i avtaleperio-

den. Den enkelte kunden vil selv bære all risiko ved forvaltningen av midlene. Eventuell mangelfull forståelse for risikoen i en portefølje øker faren for at tap kan komme overraskende på kunden. Det blir derfor innført en bestemmelse om plikt for tilbyderne av ordningen om å gi informasjon og rådgivning til kundene.

Kan flytte avtaler

I forskriftsutkastet legges det opp til at man skal kunne flytte avtaler mellom ulike tilbydere etter inngåelse av en pensjonsspareavtale. Innbetalinger etter dagens IPS-ordninger vil imidlertid ikke kunne flyttes til en ordning etter det «nye» systemet. Det tidligere oppsparte beløpet vil fortsatt bli skattlagt med bruttobeskatning.

Lønner seg å stoppe gammel avtale

Ved innføring av den nye ordningen vil man kunne fortsette med den «gamle» ordningen man måtte ha fra tidligere, men det vil lønne seg for de aller fleste å stoppe sparing i gammel IPS-avtale og opprette en ny IPS-avtale med nye og bedre skatteregler.

Mer fleksibel innbetaling

Innbetaling til den nye ordningen gjøres noe mer fleksibel enn etter dagens ordning. Det årlige maksimale sparebeløpet økes fra 15 000 kroner til 40 000 kroner. Den enkelte kunden skal kunne endre betalingsplanen

og vil også kunne gi melding til institusjonen om at betaling ikke vil bli foretatt for en angitt periode. Kunden vil også kunne foreta innbetaling som er inntil 25 prosent høyere eller lavere enn angitt i betalingsplanen, uten å måtte gi melding om endringen.

Spar fra fylte 18

Personer som er fylt 18 år, kan inngå en avtale om sparing til pensjon og spare inntil fylte 75 år. Pensjonen kan tidligst tas ut fra fylte 62 år. Pensjonen skal utbetales i et fastsatt antall år

fra uttak av pensjon og minst til fylte 77 år, men ikke i mindre enn ti år.

Også den nye ordningen vil ha regler som gjør at innestående beløp i ordningen skal være unntatt fra formuesskatt.

Øker grensen for næringsdrivendes sparing

For å gi næringsdrivende bedre mulighet til skattefavorisert sparing til pensjon økes grensen for skattefavori-

sert sparing til pensjon for selvstendig næringsdrivende fra fire til seks prosent av beregnet personinntekt fra næring.

Næringsdrivende vil i tillegg kunne spare i den nye ordningen for skattefavorisert individuell sparing til pensjon.

Hvor ofte bør jeg sjekke e-post?

Dette spørsmålet er det som oftest kommer inn fra mine lesere i Aftenpostens jobбекspertpanel. Mitt råd er at du bør sjekke e-posten så ofte som du må, og så lite som du kan komme unna med.



Morten P. Røvik
Produktivitets ekspert,
produktiv Norge

For å finne svaret for deg, kan du vurdere å stille deg selv følgende spørsmål:

– Hvor lang tid vil jeg gjennomsnittlig trenge for å kunne jobbe uforstyrret med oppgavene mine og gjøre en god jobb?

Din evne til konsentrasjon

Hvis du jobber med oppgaver som krever høy grad av konsentrasjon, er hyppig e-postlesing både kontraproduktivt og stressende. For mange av oss inneholder arbeidsdagen nettopp slike konsentrasjonskrevende aktiviteter.

Å hoppe inn og ut av konsentrasjon har sin pris – all nyere forskning viser nemlig at multitasking er en myte. Å reflektere over to ting samtidig er fy-

sisk ikke mulig. Det som skjer, er raske fokusbytter. Forskingen viser også at disse fokusbyttene senker produktiviteten din. Altmann, Trafton og Hambrick skriver i American Psychological Association i 2013 at en avbrytelse så kort som på 2,8 sekunder nesten doubler sannsynligheten for at du gjør en feil med det du holder på med. Feil som du kanskje, om du oppdager den, må rette senere. Det er ikke produktivt.

I tillegg bruker du mellom 50 % og 100 % mer tid på gjennomføringen. I boken BrainChains hevder forskeren Dr. Theo Kompernelle at du også senker din IQ med 15 poeng ved tung multitasking. Altså bruker du lengre tid, øker sannsynligheten for å gjøre feil og reduserer din intellektuelle kapasitet når du multitasker.

Kunnskapsarbeid er ofte sekvensielt arbeid

Å skape verdi som kunnskapsarbeider handler mye om å mestre og gjennomføre en rekke sekvensielle handlinger som krever høyt fokus, kreativitet, og god evne til konsentrasjon. Du må holde oversikten samtidig som du trenger å holde styr på alle detaljene.

Din evne til fokus og konsentrasjon er ikke en utømmelig ressurs. I boken Thinking, Fast and Slow skriver nobelprisvinner Daniel Kahneman om dette fenomenet og slår fast at hyppige avbrytelser, som blant annet e-post representerer, motvirker din evne til å fatte gode langsiktige beslutninger og til å beholde konsentrasjonen til dypt tankearbeid.



TOMINUTTERSREGELEN: E-poster som du beslutter skal besvares, og som kan besvares på mindre enn to minutter, svarer du på med én gang.

Leser du samme e-post flere ganger?

Studier fra e-postmarkedsførere viser at vi leser hver enkelt e-post i innboksen gjennomsnittlig 12 ganger – på jakt etter om vi skal gjøre noe med den, og i så fall hva.

Dette gjelder kanskje ikke deg – du leser sikkert e-postene gjennomsnittlig kun seks ganger. Men er ikke det egentlig fem ganger for mye? Det er vel langt mer effektivt å lese en e-post kun én gang – for å så å beslutte hva du må gjøre med den?

Her kan noen nye gode vaner komme godt med. Tipsene nedenfor er hentet fra Getting Things Done® (GTD)-metodikken.

Null e-post i innboksen og hvorfor

Om du jevnlig tømmer innboksen for e-post, bevarer du en bedre oversikt over det som kommer inn og du leser e-posten kun én gang. Du slipper å lete etter den der e-posten som du mener du så og som du mener det var noe uferdig med. Har du noen gang opplevd at en e-post du har besluttet å gjøre noe med har vandret ned på listen og kommet ut av skjermbildet og «ut av øyet – ut av sinn», ser du kanskje verdien av denne strategien.

Komme til null e-post første gangen

Du kan velge mellom flere strategier. Den enkleste er å opprette en mappe du for eksempel kaller Arkiv, og gå tilbake i innboksen til en dato hvor du sier; herfra og ned til bunnen forplikter jeg meg ikke til å behandle og organisere. Marker så alle disse e-postene og dra de til Arkiv. Resten behandler du til null.

Behandle e-posten til null

Dette er hva GTD-metodikken kaller behandle og organisere. Du setter av tid til å behandle innboksen din så mange ganger du må i løpet av en dag. I mellomtiden leser du ikke e-post.

Hvorfor du skal ha et avklart forhold til hvor ofte du skal lese e-post? Det er rett og slett fordi det er du selv som skal bestemme hva som er viktigst å jobbe med akkurat nå. Du kan da fatte kvalifiserte valg om hva som skal få din oppmerksomhet. Du skal ikke styres av mailer som noen andre måtte finne på å sende deg.

Dersom du svarer på alle e-poster straks du får dem, og du mottar mange av dem, blir du i verste fall sittende fast i kun å besvare e-post. Jeg møter mange som sukker tungt når jeg nevner dette. Du suges inn i innboksen og kommer til overflaten, mentalt sliten og har brukt opp en del av din mentale kapasitet som kunne være brukt til ting som kanskje strengt tatt er viktigere. Svarer du på e-post hele tiden, blir du slave av innboksen. De som sender deg e-post, blir herrer over din tid og dine oppgaver. Ikke du.

Tar du ikke kontroll over e-posten din – tar den kontroll over deg

Når du behandler e-post, leser du én og én e-post, og beslutter hva den betyr – samt hva du eventuelt må gjøre med den. Deretter parkerer du resultatet av denne tenkningen inn i GTD-systemet ditt. E-poster som du beslutter skal besvares, og som kan besvares på mindre enn to minutter, svarer du på med én gang. Dette kalles tominuttersregelen. Dette gjør at dine interne og eksterne kollegaer, og kunder, får raskt svar på korte spørsmål som de kanskje trenger for å komme videre med sitt arbeid.

E-poster som kan besvares på kortere tid enn to minutter besvares med én gang

Denne metoden sikrer ikke bare en effektiv behandling av e-postene dine. Du får i tillegg full oversikt over innboksen – og utelukker muligheten for at e-post (du skulle gjort noe med) forsvinner i mengden. Da får du verdifull oversikt og kontroll over innboks og e-post.

Prioriteringer, eller hvordan jeg kan bruke tid på det viktigste

For å finne ut av dette, må du først skaffe deg fullstendig oversikt over hva du har forpliktet deg til å gjøre. Først da kan du avgjøre om e-posten er så viktig at den skal få din oppmerksomhet eller om det er noe annet som skal få den.

Et ytterligere spørsmål er hvordan du kan vite at det som lander i innboksen er det viktigste du kan gjøre nå? Når du har skaffet deg kontroll over de tingene som du må gjøre noe med, må du løfte blikket til hva som er viktig på litt lengre sikt. Et godt sted å starte er å se på dine ansvarsområder. Hva er viktig for deg i din jobb? Hva har du ansvar for egentlig? Og hva skaper verdi for din arbeidsgiver?

Still deg følgende spørsmål neste gang du leser e-post: Vil det å bruke tid på denne e-posten hjelpe meg å ivareta mine ansvarsområder? Skaper den verdi?

Mitt råd vil være: Sjekk e-posten så ofte du må, og så lite som du kan komme unna med.

Lykke til med å finne balansen mellom e-post og alt det andre du skal gjøre!

Utstrakt bruk av tvangsmulkt

Tvangsmulkt er hittil i år ilagt med mer enn én milliard kroner. Samtidig har truslene om tvangsmulkt ført til en økning i antallet som leverer skattemeldinger i tide. Vi ser på muligheten til å klage på ilagt tvangsmulkt.



Rådgiver merverdiavgift
Camilla Brunfelt
Revisorforeningen

Har du glemt å levere en melding?

Det gis ulike begrunnelser for hvorfor meldinger ikke leveres innen fristen. Det som oftest gis som forklaring, er at varsel/vedtak om tvangsmulkt ikke er mottatt, at regelverket/opplysningsplikten er misforstått, at unnlatt levering skyldes sykdom, livssituasjon eller økonomi, eller at det har oppstått en uklarhet mellom skattyter og regnskapsfører. En del opplyser også at det ikke lenger er aktivitet i virksomheten og at virksomheten derfor skulle ha vært slettet.

Skattekontoret kan redusere eller frafalle mulkten

Skattekontoret kan redusere eller frafalle påløpt mulkt. Bestemmelsen er ment for tilfeller hvor tvangsmulkten slår særlig urimelig ut eller hvor fastholdelse av tvangsmulkten ikke fremmer formålet om oppfyllelse.

I kontakten med skattekontoret må du som meldingspliktig gi en forklaring på hvorfor meldingen ikke er levert. Mener du at tvangsmulkt er særlig urimelig, må dette begrunnes nærmere.

Betinget vedtak om tvangsmulkt

Skattekontoret har ikke plikt til å varsle om tvangsmulkt, men skal sende et betinget vedtak. I vedtaket gis opplysningspliktige en ny frist for å levere den manglende meldingen.

Det betingede vedtaket om tvangsmulkt sendes til virksomheten via altinn eller pr. post. Det er derfor viktig å stå registrert med korrekt adresse. Ved flytting må adresseendring sendes til Brønnøysund.

Men, jeg skal jo ikke levere?

Har du fått brev om tvangsmulkt, må du undersøke årsaken til dette og få avklart eventuelle misforståelser. Et

betinget vedtak om tvangsmulkt betyr at skatteetaten mener det mangler en melding, og du som opplysningspliktig må ta kontakt med skattekontoret hvis du er uenig i dette. Hvis ikke vil mulkten automatisk begynne å løpe.

Sykdom, livssituasjon eller økonomi

Sykdom, livssituasjon eller økonomi kan være årsaker som gjør at skattekontoret kan frafalle eller sette ned mulkten. Ved sykdom eller vanskelig livssituasjon vil skattekontoret kreve at det er en årsakssammenheng mellom de påberopte forholdene og at meldinger ikke er levert.

Selskaper som ikke har overskudd, fikk tidligere kun en minimumsreaksjon hvis de var sene med å levere oppgaver. For disse innebærer de nye reglene om tvangsmulkt en betydelig strengere reaksjon. Reglene om tvangsmulkt tar ikke hensyn til om virksomheten går med underskudd, og i noen tilfeller kan tvangsmulkt slå særlig urimelig ut.

Virksomheten er nedlagt

Plikten til å sende inn meldinger gjelder helt til virksomheten er slettet. Er virksomheten opphørt, skal den slettes. Virksomheten slettes ved at det sendes inn Samordnet registermelding. Er det bare den avgiftspliktige delen av virksomheten som er opphørt, skal virksomheten ikke lenger



Skattekontoret kan redusere eller frafalle påløpt tvangsmulkt.

være registrert i merverdiavgiftsregisteret. Også i det tilfellet må Samordnet registermelding benyttes. I meldingen gis det opplysning om fra hvilken periode virksomheten eller den avgiftspliktige delen er opphørt.

Unnskyldelige forhold

Tvangsmulkt skal ikke benyttes dersom levering av melding er umulig og dette ikke skyldes den ansvarliges egne forhold. Som eksempel en nevnt svikt i skatteetatens egne innleveringssystemer som gjør at skatteyter ikke får levert innen fristen.

Er skattekontoret kjent med at det foreligger slike forhold, skal du ikke få brev om tvangsmulkt. Men ofte vil du måtte gi opplysninger om unnskyldelige forhold.

Unnskyldelige forhold kan være uforutsette eller akutte forhold hos den opplysningspliktige selv eller medhjelper/fullmektig, for eksempel alvorlig sykdom, skade eller død. Det kan også være kjente problemer med skatteetatens systemer for innlevering eller problemer i egne regnskapssystemer. Skatteetaten vil kreve at problemet blir løst innen rimelig tid. For virksomheter som er konkurs, enkeltpersonforetak der innehaver er død, eller enkeltpersonforetak der innehaver er varetaktsfengslet, har skatteetaten uttalt at de ikke skal ilegge tvangsmulkt.

Hvordan klage på tvangsmulkt?

Vedtak om tvangsmulkt er et enkeltvedtak som kan påklages. Klagen skal behandles av Skattedirektoratet, men sendes til skattekontoret. Skattekontoret skal vurdere om tvangsmulkten skal reduseres eller frafalles. Opprettholder skattekontoret tvangsmulkten, skal klagen oversendes Skattedirektoratet for behandling.

Også skattekontorets vedtak om å redusere, men ikke frafalle tvangsmulkten helt, kan påklages til Skattedirektoratet.

Skatteetaten har utarbeidet egne skjemaer på skatteetaten.no som kan benyttes ved klage. Skjemaet sendes inn via altinn. Hvis du ikke vil klage elektronisk, kan du sende brev til skattekontoret. Fristen for å klage på tvangsmulkt er seks uker.

Hvorfor tvangsmulkt?

For å få fastsatt riktig skatt til rett tid må Skattemyndighetene få inn alle meldinger fra opplysningspliktige. Reglene om tvangsmulkt er innført for å tvinge frem levering av slike pliktige meldinger.

Når brukes tvangsmulkt?

Den som ikke leverer aksjonærregisteroppgave, grunnlagsdata, MVA-melding eller skattemelding innen fristen for levering, kan bli ilagt en daglig løpende tvangsmulkt. Også manglende innberetning etter a-ordningen kan føre til tvangsmulkt.

I tillegg kan det bli ilagt tvangsmulkt dersom det er åpenbare feil ved de opplysningene som er gitt, eller man ikke retter seg etter et pålegg om bokføring.

Mulktens størrelse

For MVA-meldingen og skattemeldingen utgjør mulkten et halvt rettsgebyr – for tiden 524,50 kroner pr. dag. For aksjonærregisteroppgaven, grunnlagsdata og pålegg om bokføring utgjør mulkten ett rettsgebyr – for tiden 1049 kroner pr. dag. For manglende innberetning etter a-ordningen vil tvangsmulkten normalt utgjøre 1/10 av rettsgebyret (104,90 kroner) pr. dag pr. inntektsmottaker som det ikke er gitt pliktige opplysninger om.

Nyhet: Elektronisk signering av styreprotokoller

Styreplan er en norsk nettapplikasjon, et effektivt verktøy for administrasjonen og styret. Profesjonell planlegging, gjennomføring og oppfølging av styrearbeid, samt sikker arkivering.

Aksjelovgivningen ble endret 1. juli 2017: All dokumentasjon kan oppbevares elektronisk, og protokoller kan signeres elektronisk.



I Styreplan signeres protokoller med BankID/BankID mobil. Dokumentasjon oppbevares samlet på dedikerte maskiner i Norge, sikkert og tilgjengelig.

For mer informasjon kontakt henry@styreplan.no eller se www.styreplan.no.



Styreplan

for det profesjonelle styret

AKTUELLE SATSER > A JOUR PR. > 12.09.2017

AVGIFTSSATSER 2017

Arbeidsgiveravgift

Sone	Sats ^{1) 2)}
I	14,1 %
I a	10,6 %/14,1 % ³⁾
II	10,6 %
III	6,4 %
IV	5,1 %
IV a	7,9 % ⁴⁾
V	0,0 %

Sone for arbeidsgiveravgift fastsettes etter hvilken kommune selskapet driver virksomheten i, dvs. hvor foretaket, ev. underenheter av foretaket er registrert. For ambulerende virksomhet og virksomhet som driver arbeidsutleie, benyttes satsen for den sonen hvor hoveddelen av arbeidet er utført dersom denne satsen er høyere enn satsen i registreringskommunen.

1) I finanssektoren svares det i tillegg en særskilt finansskatt på 5 % av arbeidsgiveravgiftsgrunnlaget.

2) Arbeidsgivere med aktivitet innenfor visse sektorer, bl.a.:

- transportsektoren (unntatt bl.a. drosjebiltransport, lagervirksomhet og flyttetransport)
- energisektoren (unntatt bl.a. bergverk og olje og gassutvinning)
- produksjon av stål og syntetiske fiber
- finans og forsikring
- bedriftsrådgivning og hovedkontortjenester for andre selskaper i konsernet

må beregne arbeidsgiveravgift etter satsene i sone I. Det samme gjelder for ambulerende virksomhet eller arbeidsutleie innenfor slike sektorunntatte aktiviteter.

Avgift kan likevel beregnes etter satsen for lokaliseringssonen så lenge differansen mellom avgift beregnet etter satsen i lokaliseringssonen og avgift beregnet etter en sats på 14,1 %, ikke overstiger kr 500 000 (kr 250 000 for godstransport på vei). Etter det er satsen 14,1 %. Fribeholdene gjelder på konsernnivå.

Er det gjennomført et klart regnskapsmessig skille, gjelder reglene bare for lønn knyttet til den sektorunntatte aktiviteten.

3) I sone I a kan avgift beregnes etter en sats på 10,6 % inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgiften som ville ha fulgt av en sats på 14,1 % og avgiften som beregnes etter satsen på 10,6 %, overstiger kr 500 000 (kr 250 000 for godstransport på vei). Etter det er satsen 14,1 %. Dette gjelder ikke for jordbruk, skogbruk, fiske og visse beslektede virksomheter der satsen uansett er 10,6 %.

4) For jordbruk, skogbruk, fiske og visse beslektede virksomheter i sone IV a er satsen 5,1 %.

Merverdiavgift

Ordinært 25 %

Matvarer 15 %

Persontransport, romutleie, kringkastingstjenester, adgang til museer, fornyelsesparker og idrettsarrangementer 10 %

BETALINGSTERMINER – VIKTIGE DATOER

A = Betaling av skattetrekk og arbeidsgiveravgift

M = MVA-oppgaven: Levering og betaling

F = Forskuddsskatt personlige skattytere (næringsdrivende)

E = Forskuddsskatt upersonlige skattytere, f.eks. AS

	A	M	F	E
1. termin	15.03	10.04	15.03	15.02
2. termin	15.05	12.06	15.05	18.04
3. termin	17.07	31.08	15.09	
4. termin	15.09	10.10	15.11	
5. termin	15.11	11.12		
6. termin	15.01	12.02		

Frist for A-melding: den 5. i måneden etter utbetaling.

GEBYRER TIL BRØNNØYSUNDREGISTRENE MV.

Forsinkelsesgebyrer ved innsending av årsregnskap

Første 8 uker	1R	kr	1049 pr. uke
Neste 10 uker	2R	kr	2098 pr. uke
Neste 8 uker	3R	kr	3147 pr. uke

Forsinkelsesgebyr beregnes når regnskapet leveres etter 31. juli. Regnskapet skal sendes inn elektronisk.

RENTESATSER

Forsinkelsesrente (morarente)

Fra 01.07. til 31.12.2017	8,50 % p.a.
Fra 01.01. til 30.06.2017	8,50 % p.a.

Rentetillegg og rentegodtgjørelse ved skatteoppgjøret

Rentesatsen er 0,38 % p.a. og er lik for både restskatt og tilgodebeløp. Ordinær rente ved skatteavregningen er ikke skattepliktig eller fradragsberettiget. For restskatt beregnes det rentetillegg fra 1. juli 2016 (fra 15. mars 2017 for upersonlige skattytere) til forfall 1. termin. For tilgodebeløp beregnes rente fra 1. juli 2016 (fra 15. mars 2017 for upersonlige skattytere) til skatteoppgjøret blir sendt. For tilleggskorsett beregnes rente fra 31. mai 2017 til skatteoppgjøret blir sendt.

Renter etter vedtak om endringssak

Ved endringer i skatt og avgift etter endringssak beregnes det renter etter følgende satser:

	2016	2017
Renter ved økning av skatt og avgift	1,75 % p.a.	1,50 % p.a.
Rentegodtgjørelse ved nedsettelse av skatt og avgift	0,75 % p.a.	0,50 % p.a.

Rentesatser ved forsinket betaling av skatt/avgift:

Ved forsinket innbetaling av skatter og avgifter (betaling etter forfall) svares forsinkelsesrenter etter den ordinære satsen for forsinkelsesrenter.

Utgiftsgodtgjørelser 2017

Godtgjørelse til kost

Innland

Dagsreiser uten overnatting:

Fra 6 til 12 timer:	kr 289
Over 12 timer:	kr 537

Reiser med overnatting:

Over 12 timer:	kr 733
----------------	--------

For reiser som varer mer enn ett døgn, regnes 6 timer eller mer inn i det nye døgnet som et helt nytt døgn.

Måltidstrekk i godtgjørelsene: Frokost 20 %, lunsj 30 %, middag 50 %.

Natttillegg

Ulegitimert natttillegg ved overnatting: kr 430

Utlend

I utlandet gjelder det egne satser for hvert land, se: regjeringen.no/no/dokumenter/utenlandsregulativet/id438645/

Måltidstrekk i utenlandsgodtgjørelsen: Frokost 10 %, lunsj 40 %, middag 50 %.

Skattedirektoratets forskuddssatser for trekkfri kostgodtgjørelse

For arbeidstaker som bor på pensjonat eller hybel/brakke uten mulighet for å koke mat:	kr 315
For arbeidstaker som bor på hybel/brakke der det er mulighet for å koke mat eller har overnattet privat:	kr 205
Matpenger (fravær fra hjemmet minst 12 timer)	kr 92

Bilgodtgjørelse

10 000 km	kr 4,10 pr. km
Over 10 000 km	kr 3,45 pr. km
Arbeidstakere i Tromsø gis et tillegg på ovenfor.	kr 0,10 pr. km til satsene
Bruk av El-bil pr. km	kr 4,20

Den skattefrie delen av bilgodtgjørelsen er kr 3,50 pr. km uansett kjørelengde. Dette gjelder også el-bil og kjøring i Tromsø.

Tillegg pr. passasjer pr. km kr 1,00

Tillegg for tilhenger pr. km kr 1,00

Satsene for bilgodtgjørelse og passasjertillegg gjelder også utenlands.

NATURALYTELSER

Bilbeskatning 2016 og 2017

Fordelen ved privat bruk av firmabil skal med i grunnlaget for beregning av forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift. Fordelen fastsettes til 30 % av bilens listepris inntil kr 299 100 (kr 293 200 i 2016) og 20 % av overskytende listepris.

Ved følgende forhold reduseres listeprisen til:

	Ordinær bil	Elbil
Elbil	–	50,00 %
Eldre bil enn tre år pr. 1. jan.	75,00 %	37,50 %
Yrkeskjøring over 40 000 km	75,00 %	50,00 %
Eldre bil og yrkeskjøring over 40 000 km	56,25 %	37,50 %

Ved firmabilordning i deler av inntektsåret fastsettes fordelene forholds-
messig for antall hele og påbegynte måneder bilen har stått til disposisjon.

Er det tjenstlig behov for varebil klasse 2 eller lastebil under 7,5 tonn,
reduseres listeprisen med 50 % oppad begrenset til kr 150 000. Føres det
elektronisk kjørebok, kan fordelene for slike biler alternativt fastsettes til
faktisk privatkjøring multiplisert med en kilometersats på kr 3,40.

For biler der fordelene ikke står i forhold til listeprisen, fastsettes
fordelene på forskuddsstatistikk til kr 53 000 for 2017 (kr 52 000 for 2016).

Rentefordel ved rimelig lån hos arbeidsgiver

Rentefordelen settes til differansen mellom normrentesatsen og
den faktiske betalte renten. Mindre, kortsiktige lån beskattes ikke
(lånebeløp på inntil 3/5 G = kr 56 180 pr. 01.05.2017 med
tilbakebetalingstid høyst ett år).

Normrentesatser i	2016	2017
Januar og februar	2,50 %	2,20 %
Mars og april	2,30 %	2,20 %
Mai og juni	2,30 %	2,20 %
Juli og august	2,20 %	2,20 %
September og oktober	2,20 %	2,20 %
November og desember	2,20 %	2,20 %

SKJERMINGSRENTE

Skjermingsrente på lån til selskaper

	2016	2017
Januar–februar	0,5 %	0,5 %
Mars–april	0,5 %	0,5 %
Mai–juni	0,5 %	0,5 %
Juli–august	0,5 %	0,5 %
September–oktober	0,5 %	0,5 %
November–desember	0,5 %	fastsettes senere

Renter på lån fra personer til selskaper er skattepliktig som alminnelig
inntekt. Renter som overstiger skjermingsrenten, skattlegges én gang
til som alminnelig inntekt. Skjermingsrenten fastsettes på forskudd
for to og to måneder av gangen og offentliggjøres på Skatteetatens
hjemmeside www.skatteetaten.no

Elektronisk kommunikasjon

Skattepliktig fordel ved arbeidsgivers dekning av utgifter til telefon og
internett mv. settes til kr 4392 pr. år (366 pr. mnd.) uavhengig av antall
kommunikasjonstjenester som dekkes. I tillegg kan det dekkes inntil
kr 1000 pr. år skattefritt for fellesfakturerte varer og tilleggstjenester.
Fordelen reduseres ikke selv om arbeidstakerne selv dekker kostnader
til telefon mv.

FERIEPENGES

Etter ferieloven:	(4 uker og én dag)	Med 5 uker ferie
Personer under 60 år	10,2 %	12,0 %
Personer over 60 år m/inntekt inntil 6 G	12,5 %	14,3 %
For inntekt utover 6 G	10,2 %	12,0 %

GRUNNBELØP I FOLKETRYGDEN

Grunnbeløpet (1 G) pr. 01.05.2017 =	kr 93 634
Grunnbeløpet (1 G) pr. 01.05.2016 =	kr 92 576
Gjennomsnittlig grunnbeløp for 2017 =	kr 93 281
Gjennomsnittlig grunnbeløp for 2016 =	kr 91 740

GAVER I OG UTEFOR ANSETTELSESFORHOLD

Skattefrihet for mottaker	Verdi	Frdrag for giver
• Ansettelsestid 25, 40, 50 og 60 år	kr 8000	ja
• Gullklokke m/innskrif.	kr 12 000	ja
• Bedriften har bestått i 25 år eller antall år delelig med 25	kr 3000	ja
• Bedriften har bestått i 50 år eller antall år delelig med 50	kr 4500	ja
• Arb.taker gifter seg, går av med pensjon, slutter etter min. 10 år, eller fyller 50, 60, 70, 75 eller 80 år	kr 3000	ja
• Premie for forbedringsforslag	kr 2500	ja
• Andre gaver i arbeidsforhold	kr 1000	nei
• Erkjentlighetsgave utenfor arbeidsforhold	kr 500	ja

Ovennevnte gjelder kun for gaver i form av naturalia.

SKATTESATSER 2016 OG 2017

Aksjeselskaper	2016	2017
Inntektsskatt	25,0 %	24,0 %
Finansforetak, skattesats	25,0 %	25,0 %
Finansskatt på lønn i finanssektoren	–	5,0 %

Personer

	2016	2017
Alminnelig inntekt (Nord-Troms og Finnmark 21,5 % i 2016, 20,5 % i 2017)	25,0 %	24,0 %
Trygdeavgift lønnstakere	8,2 %	8,2 %
Trygdeavgift næringsinntekt innen fiske, fangst og barnepass i eget hjem	8,2 %	8,2 %
Trygdeavgift annen næringsinntekt	11,4 %	11,4 %
Trygdeavgift pensjonsinntekt samt, lønns- og næringsinntekt for personer under 17 eller over 69 år	5,1 %	5,1 %

Trinnskatt

	2016	2017
Trinn 1: Innslagspunkt	159 800	164 100
Sats	0,44 %	0,93 %
Trinn 2: Innslagspunkt	224 900	230 950
Sats	1,77 %	2,41 %
Trinn 3: Innslagspunkt	565 400	580 650
Sats	10,7 %	11,52 %
Sats Nord Troms og Finnmark	8,7 %	9,52 %
Trinn 4: Innslagspunkt	909 500	934 050
	13,7 %	14,52 %

Personfradrag

	2016	2017
Klasse 1	51 750	53 150
Klasse 2	76 250	78 300

Formuesskatt

	2016	2017
Innslagspunkt, sats 0,85 %	1 400 000	1 480 000

Maksimalt skattefradrag for pensjonister	kr 29 880	29 940
Nedtrapping 15,3 % fra	kr 184 800	188 700
Nedtrapping 6,0 % fra	kr 278 950	284 350
Særfradrag for enslige forsørgere	kr 51 804	51 804

MINSTEFRADRAG

Minstefradrag i lønn	2016	2017
Sats	43 %	44 %
Minimum	kr 31 800	kr 31 800
Maksimum	kr 91 450	kr 94 750

Minstefradrag i pensjonsinntekt

	2016	2017
Sats	29 %	29 %
Minimum	kr 4 000	kr 4 000
Maksimum	kr 73 600	kr 75 000

AVSKRIVNINGER – DRIFTSMIDLER

Grp. Gjenstand	2016	2017
A: Kontormaskiner	30 %	30 %
B: Ervervet goodwill	20 %	20 %
C: Vogntog, varebiler, lastebiler, busser, drosjebiler og kjøretøy for transport av funksjonshemmede	20/22 % ¹	24/30 % ²
D: Personbiler, traktorer, annet rullende maskineri og materiell, andre maskiner, redskap, instrumenter, inventar m.m.	20 (30) % ³	20 %
E: Skip, fartøyer, rigger m.m.	14 %	14 %
F: Fly og helikopter	12 %	12 %
G: Anlegg for overføring og distribusjon av elkraft og elektroteknisk utrustning	5 %	5 %
H: Bygg og anlegg, hoteller, losjihus, bevertningssteder m.m.	4/6/10 % ⁴	4/6/10 % ⁴
I: Forretningsbygg	2 %	2 %
J: Fast teknisk installasjon i bygninger, herunder varmeanlegg, kjøle- og fryseanlegg, elektrisk anlegg, sanitæranlegg, heisanlegg o.l.	10 %	10 %

¹ Lastebiler, vogntog og busser kan avskrives med 22 % i 2016.

² Normal avskrivningssats i gruppe C er 24 %. Elektrisk drevne varebiler kan
avskrives med 30 %.

³ 10 % startavskrivning for driftsmidler i saldogruppe d i 2016.

⁴ Bygg og anlegg med brukstid under 20 år kan avskrives med inntil 10 %.

Husdyrbygg i landbruket kan avskrives med inntil 6 %.

Velg riktig autentisering

I en digital hverdag der antall internettbaserte tjenester og systemer som krever innlogging og tilgangskontroll øker, blir viktigheten av sikker autentisering stadig viktigere. Utdfordringen er å sørge for en brukervennlig opplevelse, samtidig som sikkerheten ivaretas.



Simon Mangelrød,
Technical Manager,
Intility Operation Center

De fleste digitale tjenestene som benyttes i hverdagen, slik som e-post, nettbutikker og nettbanker krever innlogging for å bevise at man er den man sier at man er. Dette gjelder også i jobbsammenheng, for forretningsapplikasjoner og systemer. Autentisering betyr til forskjell fra identifisering å verifisere identitet, og har til hensikt å sikre at rett vedkommende logger seg på en tjeneste eller et system. Autentisering er en forutsetning for å tilby tjenester til tiltenkte brukere, og for å hindre uvedkommende tilgang.

Digitale tjenester og systemer benyttes av stadig flere, og tilgjengelighet gjennom internett gjør at brukere kan autentisere seg og få tilgang fra nesten hvor som helst. Samtidig er identitetstysteri en av verdens raskest voksende forbrytelser. Autentisering utgjør dermed en betydelig sikkerhetsrisiko, da det avgjør om en bruker skal få tilgang eller ikke. På bakgrunn av dette blir strengere krav til autentisering et sentralt tema innenfor IT-sikkerhet.

Autentisering kan grovt sett deles inn i tre ulike metoder; noe en vet, noe man har, noe man er.

Passord – noe en vet

Brukernavn og passord er den vanligste autentiseringsmetoden, men fortsatt en svært viktig årsak til sikkerhetsbrudd. Dette blant annet fordi brukere oppretter usikre passord, og

samme passord på tvers av de stedene de logger inn.

Antall svindlere som er på jakt etter brukernavn og passord øker, og programmer laget for å knekke passord blir mer sofistikerte. Den vanligste måten passord kommer på avveie er gjennom hacking, der angripere gjetter eller kompromitterer passord for å få tilgang. Slik svindel er vanskelig å helgardere seg mot, men skadevirkningene kan reduseres gjennom gode passordrutiner.

Slik lager du sterke passord

- Bør ha lengde på minst 12 tegn.
- Bør bestå av tall, symboler/spesialtegn (tall, utropstegn, kommaer o.l.), små/store bokstaver.
- Bør helst ikke være et ord som assosieres med deg (feks. navn på familiemedlemmer/tall).
- Bør ikke gjenbrukes, bør være unikt for ulike tjenester.
- Passord bør byttes med jevne mellomrom.
- Balanse mellom enkelt for deg/vanskelig for andre.
- Vær kritisk til «husk passord»-knappen. Spesielt hvis du deler en enhet med andre mennesker.
- Passord er personlige, ikke gi dem til andre.

Tofaktoraутentisering – noe en har

Tofaktoraутentisering betyr å benytte to faktorer for å bekrefte identitet.

Grunnet de kjente svakhetene ved passordautentisering, krever tofaktoraутentisering utover dette i tillegg *noe man har*. Dette kan variere fra bankkort til engangskoder generert fra SMS, applikasjon eller kodebrikke (feks. BankID). Når dette kombineres med passord, får autentiseringen et ytterligere ledd av sikkerhet.

Offentlige tjenester fra Altinn og Lånekassen, samt selskaper som lagrer sensitiv informasjon, har i lengre tid krevd tofaktoraутentisering. Flere sosiale tjenester som Facebook, Twitter og LinkedIn tilbyr nå også tofaktoraутentisering til sine tjenester. Innlogging gjennom Facebook kan i tillegg benyttes som autentisering til øvrige tjenester. Denne type single sign-on-funksjonalitet, der det skapes en identitet for brukeren som sendes med brukeren til de ulike applikasjonene, har til hensikt å gjøre det enklere for brukeren for å autentisere seg. I jobbsammenheng kan også single sign-on basert på Active Directory benyttes.

De fleste store tjenestene tilbyr tofaktoraутentisering, og dette bør aktiveres der det er mulig. Det gjelder å være særlig oppmerksom på å aktivere dette på tjenester der det er valgfritt. Tofaktoraутentisering bør spesielt aktiveres på private epost-kontoer som Gmail, Outlook.com og Yahoo, da mange andre tjenester bruker private epostadresser til å resette passord. Tofaktoraутentisering gjør det vanskel-

gere for kriminelle å få tilgang til digitale tjenester og systemer.

Selv om tofaktoraутентisering styrker autentiseringen, ønsker enkelte selskaper å styrke sikkerheten ytterligere. Forskjellen mellom tofaktoraутентisering og multifaktoraутентisering ligger i ordene. Tofaktoraутентisering benytter to faktorer for å avgjøre om du er deg, mens multifaktoraутентisering benytter flere faktorer for å bekrefte identitet.

Biometrisk autentisering – noe en er

Biometriske løsninger baserer seg på fysiske egenskaper som er unike for hvert enkelt menneske og som kan kontrolleres automatisk. Fordelen med biometrisk autentisering er at du ikke trenger å huske noe eller ha med deg noe, det er rett og slett en del av deg, og er derfor svært brukervennlig. Fingeravtrykk er kanskje det mest kjente eksemplet på biometrisk autentisering. Biometrisk autentisering kan sørge for multifaktoraутентisering, men er også ment som en potensiell erstatte til passordet.

Det skjer mye innenfor biometrisk autentisering, og norske selskaper som IDEX og Swipe jobber med autentiseringsteknologi som kan erstatte passord. De store teknologiskapene som Google, Apple og Yahoo har også biometri på agendaen. Apple leverer for eksempel fingeravtrykkavleser på sine nyeste modeller.

Typer av biometrisk autentisering

- Fingeravtrykk
- Håndgeometri
- Øyne (netthinne- og iris-avlesning)
- Stemme
- Ansiktsform
- Håndskrift

En sentral utfordring med biometrisk autentisering er å unngå feilaktig avvisning av personer som er autorisert for tilgang. Dette kan for eksempel skyldes et kutt i fingeren eller hestemme. Isolert sett er fingeravtrykk

Biometrisk autentisering baserer seg på fysiske egenskaper som er unike for hvert enkelt menneske og som kan kontrolleres automatisk.



sikrere enn passord og gjenstand, men kan skape problemer hvis det kommer på avveie. Dersom identiteten blir stjålet, er det vanskelig å endre på fysiske egenskaper. Videre er det utfordrende å endre, slik som enkelt kan gjøres med passord.

Bruk av biometri kan være et godt bidrag til å utvikle sikre løsninger, men da normalt i kombinasjon med andre metoder for autentisering. For eksempel kan passord eller engangskoder brukes i kombinasjon med en biometrisk løsning. Når kortet kan bli stjålet og koden gitt videre, er biometrien uløselig knyttet til deg. Dersom løsningen og bruken av denne er god, kan biometri gi bedre sikkerhet.

Sikker autentisering – en forutsetning for god IT-sikkerhet

Det tas i bruk et økende antall digitale tjenester og systemer, mange der det legges igjen personlig og sensitiv informasjon. Passord på avveie og

hacking er dessverre blitt vanlige scenarier, og autentisering representerer en kjent sikkerhetsutfordring som tas på alvor av stadig flere selskaper. Dette har resultert i at flere metoder for autentisering er blitt utviklet og tillagt de fleste elektroniske tjenestene og systemene. Tofaktoraутентisering er nærmest blitt standard kombinert med passord, og brukervennlig biometrisk autentisering er på stor fremmarsj.

Til tross for at flere faktorer blir benyttet som autentisering, er passordet fortsatt en av disse. Det er derfor viktig å sette policyer og regler for passord, i tillegg til å tilby flere metoder for autentisering. Jo flere av autentiseringsmetodene som benyttes, desto vanskeligere blir det for svindlere å få tilgang. Selv om alle tre autentiseringsmetoder innehar ulike svakheter, utgjør kombinasjonene et nødvendig tiltak for sikker autentisering for tilgang til tjenester.

Flere forenklinger i aksjeloven fra 1. juli i år

Fra 1. juli 2017 ble det åpnet for større bruk av elektroniske løsninger for aksjeselskaper. Samtidig fikk flere selskaper adgang til å velge bort revisor og en rekke av revisors særattestasjoner har bortfalt.



Rådgiver skatt
Børge Busvold,
Revisorforeningen

Høsten 2016 ble det levert en større utredning til Nærings- og fiskeridepartementet med en rekke forslag til forenklinger og modernisering av aksjeloven. Regjeringen valgte å behandle deler av utvalgets forslag nå i vår og fremme disse som lovforslag før sommeren. De fleste av endringene trådte i kraft fra 1. juli 2017.

I artikkelen presenterer vi de viktigste endringene. Vi omtaler bare endringene som gjelder for aksjeselskaper (AS) – ikke de som gjelder for allmennaksjeselskaper (ASA).

Elektroniske løsninger

Elektronisk dokumentasjon er nå likestilt med dokumentasjon på papir. Foreløpig er det ikke stilt detaljerte krav til denne dokumentasjonen ut over at den skal være lesbar og oppbevares på betryggende måte. Det er imidlertid varslet at det kan komme forskrifter som regulerer dette nærmere.

Videre skal meldinger til aksjonærene nå kunne gis elektronisk. Tidligere måtte aksjonærene uttrykkelig godta elektronisk kommunikasjon for at dette skulle kunne tas i bruk.

En forutsetning for at elektronisk kommunikasjon skal kunne tas i bruk i noe omfang, er at aksjeselskapet får registrert aksjonærens digitale adresse i aksjeeierboken. Selskapene er gitt en frist for å innhente denne fra aksjonærene til 1. januar 2018. Den digitale adressen skal ikke være offentlig tilgjengelig, slik resten av aksjeeierboken er. Aksjonærene skal i utgangspunktet ikke kunne reservere seg mot bruk av elektronisk kommunikasjon, men regler for kommunikasjon med aksjonærer som ikke har elektronisk adresse, skal reguleres i forskrift.

Selskapet skal fortsatt ha plikt til å behandle og ta hensyn til meldinger fra aksjonærer som ikke er sendt elektronisk, men f.eks. med vanlig post.

Utredningen foreslo at der det i aksjeloven stilles krav om underskrift, skal

det godtas elektronisk signering. Departementet mener imidlertid at dette forslaget ikke bør tre i kraft før man har vurdert nærmere eventuelle krav til sikkerhetsnivå.

Oppbevaringstid

Utredningen foreslo en generell oppbevaringstid for selskapsdokumentasjon på fem år, i tråd med prinsippene i bokføringsloven. Dette fikk de ikke fullt gjennomslag for. Stiftelsesdokumentet, generalforsamlingsprotokoller og styreprotokoller skal oppbevares i hele selskapets levetid, som nå. Generalforsamlingsprotokoller og styreprotokoller mv. i forbindelse med vedtak om fusjon, fisjon og oppløsning skal fortsatt oppbevares i minst ti år. Regnskapsmateriale i den forbindelse kan imidlertid kastes etter fem år.

Heller ikke for aksjeeierboken ønsket departementet noen endring. Opplysninger i aksjeeierboken skal oppbevares i minst ti år.

Generalforsamling

I 2013 ble det åpnet for såkalt «forenklet generalforsamling», dvs. at møtet kan holdes uten å følge alle de detaljerte reglene som gjelder for vanlige generalforsamlingsmøter. Forenklet generalforsamling kan holdes relativt uformelt, f.eks. som telefonmøte eller via e-post, men det må skrives protokoll fra møtet, som sendes samtlige aksjonærer.



Elektronisk dokumentasjon er nå likestilt med dokumentasjon på papir.

Ordningen forutsetter at alle aksjonærene samtykker. For å presisere at det ikke skal kreves et uttrykkelig og dokumenterbart samtykke, er lovteksten endret slik at det skal være tilstrekkelig at ingen aksjonærer motsetter seg dette.

Også «vanlige» generalforsamlinger kan holdes elektronisk. I utgangspunktet skal aksjonærer også ha rett til å delta på en vanlig generalforsamling med elektroniske hjelpemidler. Selskapet må ha saklig grunn til eventuelt å nekte dette.

Styret

I utgangspunktet sitter styremedlemmer i to år. Det vil ikke lenger være noe i veien for å vedtektsfeste at styremedlemmer kan sitte på ubestemt tid. Et styremedlem kan nå også tre tilbake når det måtte ønske uten at det kreves «særlig grunn», slik det sto i loven tidligere.

Aksjekapitalen og egenkapitalen

Mange av høringsinstansene var uenige i utredningens forslag om å redusere minstekravet til aksjekapital til én krone. Dagens minstekrav på kr 30 000 beholdes.

Det er også gjort endringer i reglene om styrets handleplikt ved tap av egenkapital. At egenkapitalen er blitt mindre enn halve aksjekapitalen, utløser ikke lenger noen automatisk handleplikt fra styrets side. Styret har imidlertid plikt til å handle hvis den reelle egenkapitalen er blitt lavere enn forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten.

Fravalg av revisjon

Utredningen foreslo ingen endringer i terskelverdiene for fravalg av revisjon i aksjeselskaper. Disse er fem millioner i driftsinntekter, tjue millioner i balansesum og ti ansatte (årsverk). Utredningen foreslo imidlertid vesentlige endringer for morselskap i konsern og endringer i saksbehandlingsreglene ved fravalg.

Departementet mente imidlertid at terskelverdiene for driftsinntekter og balansesum bør justeres i tråd med inflasjonen. Dette skal reguleres i forskrift. Forskriften er foreløpig ikke fastsatt, men en inflasjonsjustering skulle tilsi at terskelverdien for driftsinntekter vil komme til å ligge på ca. 5,5 millioner kroner i dag. Endringen trer i kraft når forskriften er vedtatt.

Etter dagens regler omfattes ikke morselskap etter aksjeloven § 1–3 av unntaket fra revisjonsplikt. Dette er nå endret. Også morselskap i konsern kan beslutte at selskapets årsregnskap ikke skal revideres. Forutsetningen er at det samlede konsernet ikke overstiger terskelverdien. Man legger altså sammen driftsinntektene, balansesummen og antall ansatte i selskapene i konsernet uten å eliminere interne transaksjoner. Ca. 27 000 morselskaper vil få mulighet til å velge bort revisjon. Endringen trådte i kraft 1. juli 2017.

Behandlingsreglene for eventuelt å velge bort revisjon er forenklet slik at generalforsamlingen kan beslutte dette uten først å måtte gi styret fullmakt til å fatte denne beslutningen. Stifterne kan også beslutte ikke å ha revisjon allerede når selskapet stiftes i stiftelsesdokumentet. Endringen har trådt i kraft.

Revisors særattestasjoner

Det finnes en rekke regler i aksjeloven om at revisor skal bekrefte (attestere) forskjellige forhold. Kravet til særattestasjoner gjelder også selskaper som ikke har revisjon av årsregnskapet. For de fleste attestasjonene er det hensynet til selskapets kreditorer som er

DnR har valgt Quality Broker AS som en av sine leverandører på forsikringsmeglertjenester.

Vi er eksperter på rådgivning/kjøp av forsikringer for næringslivet.

Bruk oss du også!



QUALITY BROKER
www.quality-broker.no

begrunnelsen for at kravet i sin tid ble innført.

Det skal avgis en bekreftelse om at aksjeinnskudd er innbetalt. Dette gjelder både for kontantinnskudd og tingsinnskudd og både ved stiftelse og kapitalforhøyelse. Denne bekreftelsen blir beholdt, men det åpnes for at ikke bare revisor eller finansinstitusjon, men også advokat og autorisert regnskapsfører kan gi slike bekreftelser. Før endringene kan tre i kraft, må det etableres systemer i Foretaksregisteret for å kunne kontrollere at den som avgir bekreftelsen faktisk er advokat eller autorisert regnskapsfører. Endringen trer derfor i kraft på et senere tidspunkt.

Det foreslås ingen endringer i reglene om at revisor må avgis bekreftelse av

redegjørelsen ved tingsinnskudd. Også revisors bekreftelse av åpningsbalansen ved tingsinnskudd er beholdt inntil videre, men det foreligger et forslag fra et utvalg som har vurdert regnskapsloven om at plikten til å utarbeide åpningsbalanse skal oppheves. Hvis det blir vedtatt, vil naturlig nok også revisors bekreftelse av denne falle bort.

Kravene til revisorbekreftelser ved kapitalnedsettelse er opphevet. Dette gjelder også ved kapitalnedsettelse i forbindelse med fisjon hvor det overdragende selskapet fortsetter. Videre vil det heller ikke lenger være krav om revisors bekreftelse ved innløsning og utelukkelse etter aksjeloven § 4–24 fjerde ledd og 4–25 tredje ledd.

Utvalget foreslo også at kravene om revisors bekreftelser i forbindelse med oppløsning av selskap skal bortfalle. Dette forslaget er foreløpig ikke behandlet. Kravene gjelder derfor fortsatt.

Mye gjenstår

Utvalget som vurderte moderniseringer og endringer i aksjelovgivningen, fremmet en rekke forslag som ikke ble behandlet av Regjeringen og Stortinget i denne omgang. Det gjelder bl.a. forslag til forenklinger i reglene om avtaler mellom selskapet og aksjonærer, styremedlemmer og daglig leder m.fl. Det samme gjelder forslag til forenklinger i reglene for avvikling av selskaper.



Forslaget om å godta elektronisk signering der det i aksjeloven stilles krav om underskrift, blir vurdert nærmere i forhold til krav når det gjelder sikkerhetsnivå.

Endring av skatte- og avgiftsoppgjør

Skatteetaten har på sine hjemmesider gitt en veileder på hvordan du klager til Skatteetaten. Det gjelder klage på formues- og inntektsskatt, eiendomsskatt, avgifter, tvangsmulkt, tilleggsskatt og bindende forhåndsuttalelser.



Rådgiver skatt
Paal Braanaas,
Revisorforeningen

Veiledningen har på skatteetaten.no overskriften «Klage til Skatteetaten».

Formues- og inntektsskatt

Hvis klagen eksempelvis gjelder formues- og inntektsskatt, får man ved å følge veiviseren først et spørsmål om hvilket år klagen gjelder for. Gjelder den for 2015 eller tidligere år, kan du klage på skatteoppgjør og vedtak i endringssaker «som i gamle dager». Fristen for å klage er tre uker etter skatteoppgjøret, slik at du ikke har rett til å få klagen behandlet, men Skatteetaten kan vurdere å ta klagen til behandling. Forhold som skal vurderes er klagers forhold, den tiden som har gått, spørsmålets betydning og sakens opplysning.

Har du mottatt vedtak om endring av tidligere skatteoppgjør, kan du klage på vedtaket. Klagefristen er seks uker. I klagen må det gis en begrunnelse for hvorfor du mener skatteoppgjøret eller vedtaket er feil.

2016 og etterfølgende år

Gjelder saken 2016 eller etterfølgende år, kan du selv endre opplysninger i tidligere skattemeldinger. Det kan typisk gjelde hvis du oppdager feil eller forglemmelser eller om du mottar nye opplysninger fra arbeidsgiver, bank, NAV eller andre som er opplysningspliktige. Krav om endring må være kommet frem til skattemyndighetene senest tre år etter leveringsfristen for skattemeldingen.

Skal skatteetaten endre skattefastsettingen, skal det også som hovedregel forhåndsvarsles. Du må besvare forhåndsvarselet innen fristen og gi opplysninger om du mener grunnlaget for varselet er feil. Skatteetaten har en femårsfrist på å endre fastsettingen, men der den skattepliktige ilegges skjerpet tilleggsskatt eller anmeldes for brudd på straffebestemmelsene i straffeloven, er fristen ti år.

Du kan klage på det vedtaket som skatteetaten treffer. Både klage på vedtak og det du ønsker å endre i skattemeldingen, kan gjøres via veiledningssidene som er linket til innloggingsalternativene på Altinn.

Eiendomsskatt

Grunnlaget for beregning av eiendomsskatt er boligens verdi. For å kunne klage på beregningsgrunnlaget får du innledningsvis spørsmål om det er verdier fra Skatteetaten som er benyttet ved beregningen. Er det Skatteetatens verdier som er benyttet, er det videre to alternativer: klagen kan gå ut på at ligningsverdien er for høy eller at boligopplysningene i skattemeldingen er feil.

Klager du på ligningsverdien, lister veilederen deretter opp kravene som stilles for at du eventuelt skal kunne nå frem med klagen. Blant annet fremgår det at du må dokumentere markedspris, først og fremst med takst avgitt av kvalifisert takstmann/verdivurdering fra eiendomsmegler eller dokumentasjon rundt observer-

bar markedsverdi (det den aktuelle boligen eller tilnærmet lik bolig i samme område er solgt for).

Klager du på boligopplysningene, følger ytterligere informasjon og du blir linket videre til boligkalkulatoren for 2015 som gjelder for beregningen av eiendomsskatt i 2017.

Om klagen på eiendomsskatt ikke gjelder Skatteetatens verdier, men andre forhold knyttet til eiendomsskatt, blir du henvist til å klage til kommunen.

For de fleste kan det kanskje være aktuelt å klage over formues- og inntektsskatt eller eiendomsskatt, men veilederen gjelder også andre forhold.

Det er positivt at skatteetaten har lagt opp et enkelt system for å klage. Informasjonen som følger veiledningen er oversiktlig, nyttig og relevant, og relativt kortfattet. Den som klager, må gjøre seg sine egne vurderinger om all nødvendig informasjon kommer med i klagen.



ENDRE SELV: Gjelder en klagesak 2016 eller etterfølgende år, kan du nå selv endre opplysninger i tidligere skattemeldinger.

Gunstig med aksjesparekonto

Oppretter du en aksjesparekonto og kjøper og selger børsnoterte aksjer, egenkapitalbevis eller aksjefond gjennom denne, utsettes beskatningen av eventuelle gevinster og fradrag for tap. Ut 2017 kan du også overføre poster som du allerede eier til kontoen.



Rådgiver skatt
Paal Braanaas,
Revisorforeningen

Hensynene bak bestemmelsen er å stimulere personlige skattytere til å foreta langsiktige investeringer i verdipapirer. Aksjesparekontoen er da et alternativ til å opprette et eget aksjeselskap for å oppnå skattefrie gevinster i fritaksmetoden. Skattemessig behandling av kontoen er regulert i en egen bestemmelse i skatteloven § 10–21, og har visse begrensninger i forhold til fritaksmetoden. Blant annet er ikke utbytte skattefritt og det er begrensninger i hvilke verdipapirer som omfattes av skattefritaket i aksjesparekontoen. En åpenbar fordel ved aksjesparekontoen fremfor alternativet med et eget aksjeselskap og fritaksmetoden, er adgangen i 2017 til å overføre eksisterende verdipapirer innenfor ordningen skattefritt.

Opprett konto

Du må aktivt gjøre noe for å opprette aksjesparekonto. De fleste tilbydere av verdipapirhandel tilbyr også ordningen. Det koster normalt ikke noe å opprette kontoen.

Det er kun personlige skattytere som kan opprette aksjesparekonto.

Kjøp og salg gjennom kontoen

Kontoen må tilføres midler før man kan kjøpe og selge. Det er ikke noe i veien for at innskuddet på kontoen er lånefinansiert. Står pengene urørt på kontoen, er det verdt å merke seg at det ikke kan opptjenes renter.

Kontoen kan bare benyttes til investering i børsnoterte aksjer eller egenkapi-

talbevis i selskaper hjemmehørende i land innenfor EØS og andeler i aksjefond hjemmehørende i land innenfor EØS. Med aksjefond menes verdipapirfond med mer enn 80 % aksjeandel ved inntektsårets begynnelse.

Børsnoterte aksjer avgrenses på samme måte som ved formuesbeskatningen. Aksjer notert på Oslo Axess regnes som børsnoterte aksjer, mens aksjer notert på OTC-liste eller Merkur Markedet ikke anses som børsnoterte. Er planen å investere i verdipapirer utenfor ordningen, for eksempel i mindre selskaper eller gründerselskaper, er man dermed utenfor ordningen.

Gevinst og tap

Gevinster er fritatt for skatt mens tap ikke gir fradrag. Du kan ta ut opprinnelig innskudd uten beskatning og det er kun uttak ut over innskuddet (gevinster) som er skattepliktig. Skattepliktig uttak etter fradrag for skjerming oppjusteres med 1,24 for 2017 og beskattes med 24 %.

Eksempel på uttak

Et innskudd på én million kroner har gitt en realisert gevinst på 500 000 kroner. Her kan én million kroner tas ut uten beskatning. Gevinsten på 500 000 kroner kan investeres videre uten beskatning. Den kan også tas ut, men da beskattes hele uttaket etter fradrag for skjerming. Skjermingsgrunnlaget settes til det laveste av innskuddet gjennom året, her én million kroner. Skjermingsrenten fastsettes etter utløpet av inntektsåret og var

for 2016 på 0,4 %. For 2017 ble det vedtatt et risikopåslag på 0,5 %. Vi kan derfor tenke oss en skjermingsrente på 0,9 % for 2017. Gevinsten reduseres da med kr 4500 til kr 495 500 som multipliseres med 1,24 og gir kr 614 420. Beløpet skattlegges med 24 % som utgjør kr 147 461. Det tilsvarer en skatteprosent på 29,76 % på kr 495 500, som ved ordinær beskatning av aksjegevinster.

Eksempel på utbytte

Vi forutsetter samme innskudd på én million kroner. Én av plasseringene på 100 000 kroner gir et utbytte på 5000 kroner. Utbytte er ikke unntatt skatteplikt i ordningen, men skattlegges på kontohaver. Forskjellen er imidlertid at skjermingsgrunnlaget her blir én million kroner (skjermingsfradrag kr 4500) i stedet for kr 100 000 (skjermingsfradrag kr 900). Skattepliktig utbytte på disse aksjene i aksjespareordningen blir dermed kun kr 500, i stedet for kr 4100 som det ville blitt om kontohaver hadde eid disse aksjene direkte.

Overføring til aksjesparekontoen – gunstig overgangsordning

Kontohaveren kan på ethvert tidspunkt overføre personlig eide verdipapirer til aksjesparekontoen. Det anses som en skattepliktig realisasjon. Innskuddet settes til verdien av det overførte på overføringstidspunktet og kontohaver skattlegges på samme måte som ved et ordinært salg. Overføres verdipapirer fra aksjesparekontoen til

kontohaveren, anses det tilsvarende som et skattepliktig uttak fra kontoen.

Ved overgangsordning som gjelder ut 2017, kan derimot overføringer skje skattefritt. Etter overføringen kan det deretter realiseres skattefritt og vederlaget kan på nytt investeres. Siden overføringen ved overgangsordningen ikke utløser skatt for kontohaver, er innskuddet ikke verdien på overføringstidspunktet, men en videreføring av kontohavers opprinnelige inngangsverdi.

Har kontohaver i dag noen personlig eide aksjer med gevinst og noen med tap, bør de med gevinst overføres i 2017 under overgangsregelen. Aksjer med tap bør eventuelt realiseres utenfor ordningen. Alternativt kan aksjer med tap overføres ordningen etter 2017.

Opphør av aksjesparekontoen

Ved opphør av aksjesparekonto skattlegges inntæktene på kontoen fra trukket innskudd på kontoen på samme måte som uttak fra kontoen. Er inntæktene på kontoen lavere enn innskudd på kontoen, anses differansen som tap på aksjer. Tapet skal oppjusteres med 1,24 og kan føres til fradrag i kontohavers inntekt.

Skattedirektoratet med avklaringer

Skattedirektoratet har på skatteetaten.no under «Aksjesparekonto – ASK» lagt ut nærmere informasjon og FAQ.

Det fremgår blant annet at ved dødsfall kan en aksjesparekonto overføres arvingen til skattemessig kontinuitet. Kontoen kan også gis som gave. Hele kontoen må overføres.

Kontoen kan videre ikke eies i sameie, og den kan ikke splittes.

Det må forstås slik at når det er flere arvinger eller gavemottakere, må en av disse overta hele aksjesparekontoen. Når det er flere arvinger, er det trolig ikke dødsfalltidspunktet som blir det avgjørende for om kontoen er opphørt, men utlodningen/skifte av dødsbo. Avtaler arvingene i oppgjøret at en av arvingene skal få aksjesparekontoen og en annen huset eller kontanter, kan man trolig unngå opphør av kontoen og dermed beskatning.



Med aksjesparekonto kan du ta ut opprinnelig innskudd uten beskatning og det er kun uttak ut over innskuddet (gevinster) som er skattepliktig.

Tripletex er så enkelt at kundene kan gjøre mye av jobben selv

Stian Andersen - Sand Økonomi

Prøv gratis idag på www.tripletex.no

tripletex

Nytt fradrag for investering i gründerselskap



Rådgiver skatt
Børge Busvold,
Revisorforeningen

En ny ordning gir mulighet for inntil 500 000 kroner i inntektsfradrag ved investeringer i oppstartsselskaper.

Myndighetene vil gjøre det mer lønnsomt å starte og utvikle nye virksomheter. Fra 1. juli 2017 er det derfor innført en ny ordning med inntektsfradrag for langsiktige investeringer i nystartede aksjeselskaper. Målet er at ordningen skal øke tilgangen på risikovillig kapital for slike selskaper. Ordningen vi har fått i Norge har hentet inspirasjon fra tilsvarende ordninger i Storbritannia og Sverige.

Ordningen må regnes som svært gunstig da den gir privatpersoner inntektsfradrag med inntil 500 000 kroner for aksjeinnskudd i forbindelse med stiftelse eller kapitalforhøyelse ved nytegning av aksjer. Minste investeringsbeløp er kr 30 000 pr. investor. Aksjeselskapet kan motta inntil 1,5 millioner kroner i fradragsberettiget aksjeinnskudd pr. år.

Det er anslått at litt under 40 % av norske aksjeselskaper som har ansatte, oppfyller vilkårene (størrelse og alder) for å kunne motta slike innskudd.

Det skjer ingen nedjustering av den skattemessige inngangsverdien på de nytegnede aksjene med fradraget.

Innskuddet regnes ikke som skattepliktig inntekt for selskapet.

Oppstartsselskaper

Ordningen skal støtte langsiktige investeringer i oppstartsselskaper. Selskapet kan derfor ikke være eldre enn seks år, medregnet stiftelsesåret. For selskaper som er stiftet ved skattefri omdanning eller ved fusjon, ser man tilbake til tidspunktet det opprinnelige foretaket ble stiftet. Ved fusjon gjelder alderen til det eldste av selskapene som deltar i fusjonen.

Små selskaper

Ved utgangen av året som selskapet mottar aksjeinnskudd, må antall ansatte være under 25 årsverk. Både driftsinntekter og balansesum må være under 40 millioner kroner. På grunn av EØS-reglene er det et krav at offentlige organer ikke kan eie eller kontrollere mer enn 24 % av kapitalen eller stemmene.

Selskapet kan ikke være i økonomiske vanskeligheter. Det innebærer at selskapet ikke kan ha bedt om gjeldsfor-

handlinger eller oppfyller vilkårene for konkursåpning.

Aktiv virksomhet

Det stilles også visse minstekrav til selskapet. Selskapet må ha arbeidsgiveravgiftspliktige lønnskostnader på minst 400 000 kroner i investeringsåret eller året etter.

Vilkåret om lønnskostnader har sammenheng med at ordningen kun skal gjelde for investering i aktiv virksomhet. Det heter derfor i bestemmelsen at selskapet hovedsakelig må drive annen aktivitet enn passiv kapitalforvaltning. Departementet skriver i forarbeidene at et utgangspunkt kan være at maksimalt 10 % av aktiviteten kan være passiv kapitalforvaltning.

Med passiv kapitalforvaltning menes ikke bare avkastning av kapitalplaseringer, men også utleie av kapitalgjenstander og lisensinntekter fra immaterielle eiendeler. Det er aktiviteten som skal vurderes, ikke størrelsen på inntekten fra de forskjellige aktivitetene. Tiprosentregelen er bare et utgangspunkt. I forarbeidene skriver departementet at grensen på 10 % kan slå skjevt ut bl.a. for selskaper i oppstartfasen som ikke har kommet i

drift og at man vil vurdere om det er behov for ytterligere avgrensninger.

Ordningen gjelder i utgangspunktet bare innskudd i norske aksjeselskaper. For å ivareta forpliktelsene etter EØS-avtalen er det imidlertid åpnet for fradrag for innskudd i et tilsvarende utenlandsk selskap hjemmehørende i et EØS-land som driver virksomhet i Norge som er skattepliktig hit.

Krav til investor

Det er kun fysiske personer som kan få fradrag for slike aksjeinnskudd. Det er imidlertid åpnet for at den personlige aksjonæren kan få fradrag for investeringer gjort gjennom et mellomliggende holdingselskap som skattyteren eier alene eller sammen med andre. Altså kan investoren ved å investere gjennom et holdingselskap sikre at eventuelle gevinster ved salg av aksjer i grünerselskapet er i fritaksmetoden, mens fradrag for tap forutsetter at aksjene i holdingselskapet realiseres.

Dersom holdingselskapet som gjør aksjeinnskuddet er eid av flere, får den enkelte aksjonæren fradrag for sin forholdsmessige andel av innskuddet svarende til hans eierandel i holdingselskapet.

Gjelder ikke for eier eller ansatt

Begrensningene i hvem som kan få fradrag for slike aksjeinnskudd, kan virke overraskende. Investor eller investors nærstående kan ikke være eller ha vært aksjonær eller ansatt i selskapet eller et annet selskap i samme konsern. De kan heller ikke bli ansatt i løpet av de neste tre årene. Med nærstående menes personer som nevnt i aksjeloven § 1–5 første ledd, altså en ganske omfattende nærståendegruppe.

Bindingstid og utbytteforbud

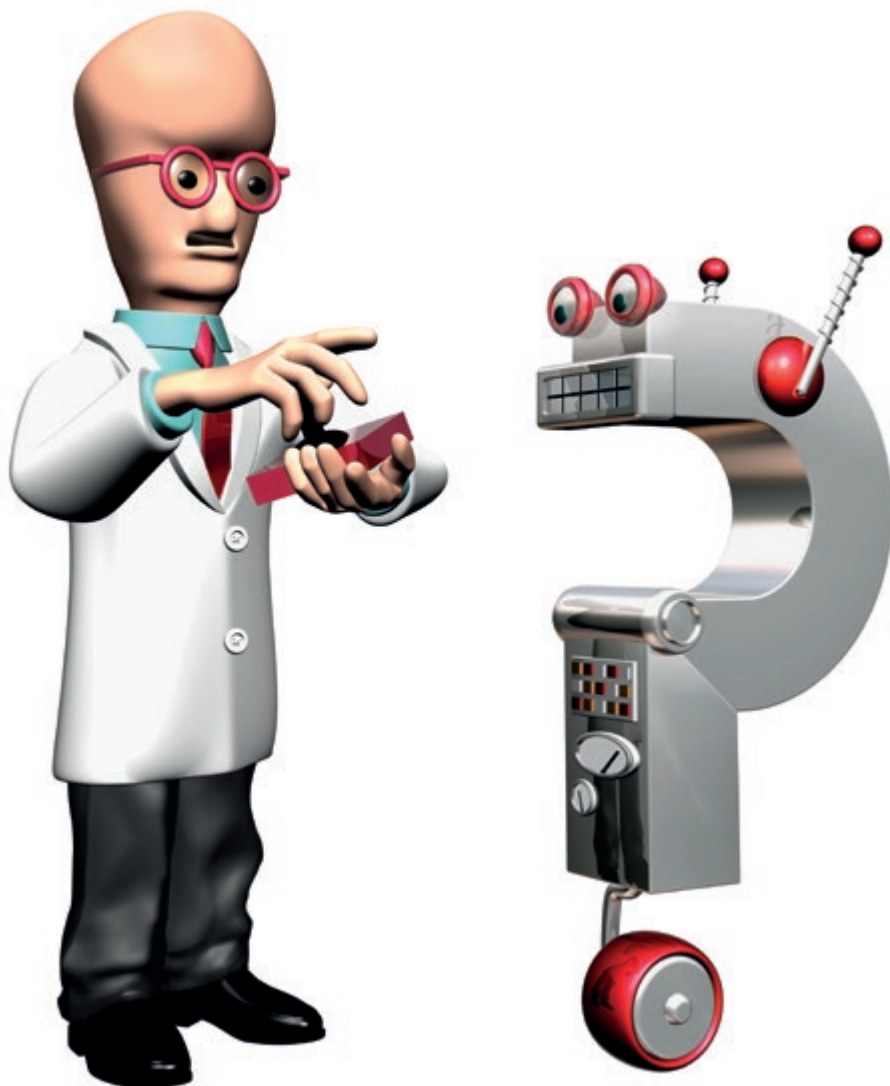
Investor må beholde aksjene det er gitt fradrag for i minst tre kalenderår etter utløpet av det året innskuddet eller kapitalforhøyelsen ble registrert i Foretaksregisteret. FIFU-prinsippet

skal ikke gjelde i denne perioden. Hvis investoren har aksjer i selskapet det ikke er gitt fradrag for, kan han fritt selge disse uten at det anses som brudd på bindingstiden, selv om han også eier aksjer det er gitt fradrag for og selv om disse er ervervet først.

I den samme treårsperioden kan investoren eller investorselskapet heller ikke motta utbytte fra selskapet eller utdelinger i forbindelse med kapitalnedsettelse i selskapet.

Selskapet innrapporterer

Det er grünerselskapet selv som skal kontrollere at vilkårene for fradrag er oppfylt og innrapportere fradraget til skattemyndighetene. Selskapet får også ansvar for å rapportere brudd på vilkårene.



Den nye ordningen skal støtte langsiktige investeringer i oppstartsselskaper.

Notiser

Svart arbeid er vanligste arbeidslivskriminalitet

Skatteetaten, Tolletaten, politiet, NAV og Arbeidstilsynet har gjennom Nasjonalt tverretattlig analyse- og etterretningssenter (NTAES) publisert en ny rapport om arbeidslivskriminalitet.

Rapporten viser at:

- Den vanligste formen for arbeidslivskriminalitet er svart arbeid og omsetning i forbindelse med sosial dumping.
- Nye metoder for å unndra seg arbeidsgiveransvar øker. Særlig gjelder det etablering av enkeltmannsforetak hvor arbeidstakere blir «underleverandører».
- Kriminelle virksomheter profesjonaliserer seg, og tilpasser seg etatens kontrollaktiviteter og fremstår med et mer seriøst ytre enn tidligere.
- Kriminelle virksomheter registrerer fiktive arbeidstakere for å gi personer rett til NAV-ytelser.
- Konkursryttere er fortsatt vanlig. Et stadig mer fremtredende trekk er at aktørene flytter aktiviteten mellom virksomheter for å unndra seg myndighetens oppmerksomhet.

Rapporten kan lastes ned fra:
skatteetaten.no/globalassets/pdfer/pressemelding/170_704-ntaes-situasjonsbeskrivelse-a-krim.pdf



Digitalisering endrer bedriftens kompetansebehov

To av tre spurte bedrifter har, eller planlegger, å digitalisere eller automatisere de neste fem årene, viser NHOs kompetansebarometer for 2017. Dette gir seg også uttrykk i at:

- 35 prosent sier at de vil ha mindre behov for folk med kun fullført grunnskoleutdanning.
- 30 prosent sier de vil ha mindre behov for de med kun fullført videregående studieforbereende (men det er fremdeles stort behov for de som går yrkesfag).

Det rapporteres særlig om et økende behov for personer med ingeniør- og teknisk utdanning som følge av digitalisering og automatisering.

- Nesten fem av ti oppgir at de vil ha større behov for personer med ingeniør- og teknisk utdanning som følge av digitalisering og automatisering.

Undersøkelsen viser samtidig at seks av ti bedrifter mener at digitalisering i liten grad endrer behovet for kompetanse når det gjelder utdanningsnivåer.

Det kan være et uttrykk for at de ikke ser for seg at arbeidsplasser vil forsvinne, eller at nye arbeidsoppgaver vil oppstå når andre digitaliseres bort. Det kan også bety at behov for kompetanse på samme utdanningsnivåer uansett vil være til stede, mener NIFU, som har gjort undersøkelsen for NHO.

Les mer på: nho.no/Politikk-og-analyse/kompetansebarometer

fagbokforlaget.no/nyhetsbrev
Nyhetsbrev på e-post

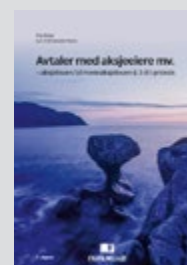


515,-

EGENKAPITALTRANSASJONER

Britt Torunn Hove m.fl.

En oversikt over transaksjoner mellom et foretak og dets eiere. (6. utg. (2015) er lik 5. utg., men uten eBook)



395,-

AVTALER MED AKSJEEIERE MV.

Stig Berge

Lars Eirik Gåseide Røås

Aksjelovenes § 3-8 og den praktiske anvendelsen av reglene behandles i denne veiledningen. (3. utg. (2015) er lik 2. utg., men uten eBook)



379,-

SKATTEFRI OMDANNING

Børge Busvold

Boken behandler praktiske spørsmål som oppstår ved skattefri omdanning og belyser skattemyndighetenes praksis. (2. utg. (2015) er lik 1. utg., men uten eBook)



FAGBOKFORLAGET

fagbokforlaget.no

Skal du kjøpe eller selge en bedrift, trenger hjelp med regnskap og skatt/avgift eller planlegger generasjonsskifte? Vi har kompetansen.

Revisjon og attestasjonstjenester

- Ekstern (finansiell) revisjon
- Borevisjon
- Attestasjoner til myndigheter

Regnskap og økonomi

- Regnskap, herunder IFRS
- Forretningsførsel
- Finansiering og budsjettering
- Management for Hire (regnskap- /økonomi, controller og lignende)

Skatt- og avgiftstjenester

- Bedriftsbeskatning
- Personbeskatning
- Insentivordninger
- Merverdiavgift
- Internasjonal skatt
- Generasjonsskifte
- Expatriate tjenester

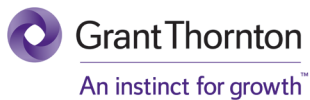
Transaksjonsstøtte

- Fusjon/fisjon/børsnotering
- Restruktureringer
- Due diligence (finansiell, skatt og avgift)
- Verdsattelser
- Sakkyndig redegjørelser

Rådgivning

- Strategi og analyse
- Prosjekter
- Risikostyring og intern kontroll
- Prosessforbedring
- Informasjons- og kommunikasjonsteknologi
- Gransking og misligheter
- Management for Hire

* For noen av tjenestene er det uavhengighetsregler i revisorloven som kan begrense omfanget og innholdet i vår bistand til egne revisjonsklienter.



Grant Thornton Revisjon

Bogstadveien 30
N-0355 Oslo

Tlf. 22 20 04 00
e-post: oslo@no.gt.com

Grant Thornton Consulting

Bogstadveien 30
N-0355 Oslo

Tlf. 22 20 04 00
e-post: consulting@no.gt.com

Grant Thornton Økonomiservice

Bogstadveien 30
N-0355 Oslo

Tlf. 22 20 04 00
e-post: grant@no.gt.com

Grant Thornton Law Advokatfirma

Bogstadveien 30
N-0355 Oslo

Tlf. 22 20 04 00
e-post: grant@no.gt.com